

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَلَنْبَلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ
وَالْأَنْفُسِ وَالْأَمْوَالِ وَبَثِيرِ الصَّابِرِينَ

Sabır, Sebat ve Metanet

(14.10.2022)

Kardeşlerim! Aziz Müminler!

'Sabır'; başımıza gelen sıkıntı ve üzüntü verici durumlar karşısında direnç göstermek; olumsuz durumları olumluya çevirmek için 'mücadele etmek' demektir. Bu mücadele ne kadar zor olursa olsun asla vazgeçmemeye, bu uğurda kararlı olmaya; 'Sebat' denir. 'Metanet' ise; irademizin güçlü, moral ve motivasyonumuzun yüksek ve dayanıklı olma halidir.

Kur'anî kavramlardan biri olan sabır, ne yazık ki zaman içerisinde anlam daralmasına uğramıştır. Öyle ki; 'sabret' dendiğinde ilk olarak zihinlere; "başına gelene katlan" anlamı gelir. Bu tanım eksiktir, yanlıştır. Sabır; sıkıntı ve zorluklara katlanmak değil, onlara göğüs germektir. Mevcut imkanlar tükense de bedenlen ve ruhen direnmek, yeni imkanlar arayışına girmektir sabır. Nebimizin (s.a.s.) ifadesiyle; gereğini yerine getiren kişiye Allah'ın verdiği dayanma gücüdür¹ sabır.

Hepsi birer mücadele ve aksiyon insanı olan Peygamberler, yaşantılarıyla bizlere en güzel örnek olmuştur. Nuh Peygamber ömrünü, insanlar için tek kurtuluş olan İslam gemisine davet etmekle geçirdi. O bizlere; motivasyonumuzu düşüren türlü engellemelerle karşı karşıya kalsak da asla pes etmemeyi, etrafımızda bize güvenen bir avuç insan olsa da doğru yoldan asla vazgeçmemeyi öğretti.

Yakub Peygamberin (a.s.) de sınavı kolay değildi. Onun imtihanı; evlatlarıydı. Yusuf'unu (a.s.) kuyuya atıp kurt yedi diye kandırıp babalarına yıllarca acı yaşatanlar yine Yakub'un çocuklarıydı. O bizlere en güzel sabrın, musibetin geldiği ilk anda gösterilen sağlam bir duruş olduğunu öğretti.

Hz. Yusuf da birçok zorlu süreçlerde geçti. Kuyuya bıraktılar, köle pazarında sattılar, ailesinden ayırdılar, iftira ederek zindana attılar. Yusuf (as) mücadelesiyle bizlere; içinde bulunduğumuz şartlar ne olursa olsun hayata bir şekilde tutunmaya devam etmeyi öğretti. Hz. Eyyüp (a.s.); hastalıkla sınanan bir Peygamberdi. O bizlere sabrın; bir şey yapmadan beklemek değil, şifa bulmak için çare aramak, tedavi yol ve yöntemlerini uygulamak demek olduğunu öğretti.

Hz. Musa, (a.s.) gençliğinde sabırsızlığının kurbanı olmuş, karıştığı bir kavgada -istemedi de olsa- bir cinayet işlemişti. Olaydan sonra yaşadığı sarayı terk etmek zorunda kaldı ve on yıl kendisi için sabır ve hayat okuluna dönüşecek olan çobanlık teklifini kabul etti. Musa bizlere en büyük sabrın kişinin kendi nefsiyle mücadele etmek olduğunu öğretti.

Sabır, sadece yoklukta gündeme gelen bir kavram değildir. Varlığa sabretmek de son derece önemlidir. Zira kişinin kalitesi; yoklukta gösterdiği kadar, varlıkta gösterdiği sabırla da ilişkilidir. Süleyman Peygamber (a.s.) dönemin süper gücüyü. Havada, karada ve denizde görünür-görünmez muhteşem güçlü orduları olmasına rağmen karıncaya bile zarar vermeyen muazzam da bir vicdana sahipti. O bizlere sabrın varlıkta da gözetilmesi gereken bir ilke olduğunu öğretti.

Sabır, sebat ve metanet timsali örnek hanımlar da vardı. Onlardan biri de; Hz. İbrahim'in (a.s.) eşi Hz. Hacer'di. Kucağında bebeğiyle ıssız ve kurak Mekke vadisine bırakılan Hacer, bölgeyi yeniden canlandırma görevi verilen bir anneydi. O, yiyecek ekmeği, içecek suyu tükenmesine rağmen bebeğine sarılıp ölüme razı olmadı. Dağlar aşır tepeler dolaştı. Alından ter akmadan yerden su çıkmayacağını, zahmet çekmeden rahmete ulaşamayacağını bize o öğretti.

Muhammed (a.s.) da bir mücadele ve aksiyon insanıydı. O, babasını hiç göremedi. Tabiri caizse hayata bir sıfır geride başladı. Altı yaşına geldiğinde, annesini de kaybederek yetimliğinin yanına bir de öksüzlük eklendi. Büyüdü, evlendi, çocukları oldu. Peygamberlikle görevlendirilince sorumlulukları da arttı, dertleri de... Gün oldu dalga geçildi, dışlandı, taşlandı. Gün oldu canına kastedildi. O, altmış iki yıllık ömrüne yedi evladından altısının vefat acısını sığdırmış bir babaydı. Tüm bunlara rağmen o bizlere; başımıza hangi olumsuzluklar gelirse gelsin, son nefesimize kadar hayata küsmemeyi, mücadelemizi kararlı bir şekilde sürdürerek insanlığa rahmet olmaya devam etmek gerektiğini öğretti.

Kardeşlerim!

Dünya, her birimize farklı sorularının sorulduğu dinamik bir sınav alanıdır. Yaşantımız boyunca can, mal ve rızık kaygılarıyla sınanacağız.² Bazen darlıkla, bazen bollukla imtihan edileceğiz. Ne ile sınırırsak sınanalım, Rabbimizin sabredenlerle, duruşunu bozmayanlarla, hayat mücadelesine devam edenlerle birlikte olduğunu³ aklımızdan çıkarmayalım. Her zorluğun yanı başında kolaylıkların bulunduğunu⁴ hiçbir zaman unutmayalım.

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Müslim, Zekât, 124

² Bakara, 2/155

³ Bakara, 2/153

⁴ İnşirah, 94/5-6